

Maria del Mar Bonet, aigua dolça i aigua salada

Maria del Mar Bonet torna, pel Grec, a la seva plaça, la Plaça del Rei. Enguany ha volgut que el barri gòtic serveixi per a presentar el disc 'Salmaia'.

Salmaia és una mescla d'aigua dolça i aigua salada.

—Vol dir això precisament. És una paraula que vaig trobar al diccionari i que em va agradar perquè per mi té un significat que lliga amb el que jo faig en aquest disc. És un recull de cançons mediterrànies molt diverses. Si en el disc anterior em vaig dedicar exclusivament a la música grega, en aquest em dedico una mica a tot, a tot el que conec: cançons de Sardenya, de Sicília, cançons turques, napolitanes, catalanes... És una Mediterrània musicalment coneguda per mi que he volgut agrupar en un disc. "Salmaia" també té a veure amb el meu nom. Jo em dic Maria del Mar i de Salmaia n'extrec la "sal" del mar i la "maia" de Maria. Té a veure amb el que jo sóc i el que he fet.

—Amb els teus tómbos tant musicals com geogràfics.

—El que vull és explicar que la Mediterrània és un país on tots els que hi vivim tenim moltes coses en comú. Les cançons tenen arrels comunes.

—Tu dius que no t'agrada definir la Mediterrània en els teus discos però la idea del sisè continent seria la base diguem-ne filosòfica de la teva música.

—Sí, pot ser. Però és que ser mediterrani o sentir-s'hi és una cosa que no cal anar explicant. Un fa música mediterrània perquè és mediterrani. He nascut enmig d'aquesta mar, m'interessa la geografia, el que s'hi fa, etc. Aquesta, però, és la meva normalitat i la meva manera d'entendre la música neix a partir d'aquí. És el camí que he utilitzat sempre des

que vaig començar a compondre cançons i a fer discos. Fa molts anys que treballo amb músics de Tunísia, per exemple, fa molts anys que canto música grega. No necessito explicar per què sóc mediterrània.

—A Salmaia hi ha cançons noves, cançons populars. Com has fet la tria?

—Simplement he agafat cançons que m'agraden, que m'interessen i que estimo. I això és tot. La tria és això, agafar una cançó perquè t'entusiasma. Cada cançó és un món especial, tant per la seva música com pel seu text. Tracto cada tema tenint en compte que és un petit món en si mateix.

—Hi tens també un poema de Vinyoli.

—I un altre de Marià Manent.

—Vinyoli és un dels poetes que més has utilitzat, però.

—Es un dels meus preferits tant per llegir-lo com per musical-lo, per tenir-lo com a punt de referència poètica important.

—Tu hi has treballat molt amb poetes.

—Sí, gairebé sempre perquè m'hi he sentit identificada, m'han agradat molt. Encara que de vegades no els puc musicalitzar. Un poema ha de tenir uns certs ingredients que el facin cantable, que en puguis fer una cançó. Si tenen aquests ingredients i el que diu el poeta m'interessa dir-ho, doncs en faig una cançó.

—Els diversos poetes que has treballat t'han vingut per èpoques, per obres, per causalitats, per temes?

—Jo crec que per temes o perquè en aquell moment aquell llibre t'ha caigut a les mans i ha coincidit amb el que tu penses. Això pot ser molt estudiat, com en el cas d'un disc que jo vaig dedicar a la poesia mallorquina. La resta que he anat fent amb poesies i poetes han lligat molt amb els llibres que llegia en aquell moment. Aquest va ser el cas de Rosselló-Pòrcel, al qual em vaig dedicar una temporada força llarga. Si un poema m'agrada, m'agrada ja la primera vegada que el veig i l'agafo per fer-lo servir.

—La connexió amb el poema és immediata, doncs.

—Sí. Si no, no se'm pot acudir mai posar-li música.

—La Maria del Mar canta cada vegada millor i cada dia que passa està més guapa. Té trampa, això, no?

—Això és una gran galanteria, però...

—No m'ho he inventat pas jo.

—Moltes gràcies, però jo no ho crec, això de cantar cada cop millor. Si els altres ho creuen, ho agraeixo molt. Jo penso que cada vegada sóc més gran i que lluito perquè la meua veu s'aguanti. Això és el que n'hi ha.

—És cert que lluites perquè la veu s'aganti?

—I tant! Hi treballo cada dia. De fet, això de treballar la veu ho he fet sempre i ara poso

a la pràctica el que he après. Crec que si un cantant vol conservar la veu és imprescindible treballar-la cada dia. La veu, amb els anys, es va gastant. Canvia i acumula greus. Jo mateixa abans tenia més aguts i ara tinc més greus. El que intento és que aquests greus siguin òptims, que no siguin aquí perquè sí, sinó per treure'n profit. Intento donar-los més color, ampliar-los, que la tessitura quedi tan àmplia com sigui possible. No crec que una veu amb anys sigui millor o pitjor, és diferent. El que passa és que si no en tens cura, el pas del temps la fa malbé. Per altra banda hi ha una colla de cantants que no s'han cuidat gens la veu i els ha canviat força. Tenen una veu cassallosa, potser de fumar, però aquestes veus també m'agraden. La gent també ens deteriorem i a mi m'agrada molt veure envellir la gent.

Els cantants com jo mateixa tenim un avantatge respecte els cantants d'òpera, i és que cantem amb micro.

—De tota la música que et passa per les mans i pel cap, quines proporcions tenen entre si la composició, la investigació i la interpretació?

—Jo crec que tot va junt. La gràcia és trobar un equilibri entre les tres coses. I n'hi ha més. Però la clau és l'equilibri i usar-les bé.

—Els darres anys t'has dedicat menys a la composició. L'entorn no ha estat propici?

—És veritat que fa temps que no componc, que en certa manera estic muda però ho estic de cara a l'exterior. Jo continuo escrivint i fent coses, però no les publico. Les tinc, les repasso, els dono la volta, però en canvi, no ho faig servir.

—Per què?

—No ho sé.

—Ets molt dura amb tu mateixa? T'imposes molt?

—Sí, potser estic una mica massa crítica amb mi mateixa. A mi m'agrada escriure de manera intemporal. La importància del moment no existeix. Puc guardar allò que acabo d'escriure i deixar-ho reposar perquè el que intento comunicar és una cosa una mica intemporal, que no té un instant únic. M'agrada donar-li voltes, esperar a fer-ho millor. Per això trigo tant. Em dedico més a interpretar coses d'altres músics, d'altres cantants, d'altres àmbits.

—Si guardes tot allò que fas és que tens previst treure-ho a la llum, tens alguna mena de pacte amb tu mateixa.

—No tinc cap pacte. Potser sortirà o potser no. Potser ho llençaré, al capdavant.

—Llences moltes coses?

—Llenço, sí. No tot m'agrada, més aviat al contrari. Ara hi ha més coses que no m'agraden que no pas que m'agraden.

—Potser només en una sola ocasió Maria

Maria del Mar Bonet ha triat la paraula Salmaia per titular el seu nou disc: "De Salmaia n'extrec la 'Sal' del mar i la 'maia' de Maria. Té a veure amb el que jo sóc."

del Mar Bonet va deixar el seu registre habitual i potser es va consentir una mica de frivolitat cantant The Rollig Stones, entre d'altres.

—Jo no ho vaig considerar frívol. Per mi només hi ha dues menes de música, la bona i la dolenta. M'agrada molt la música americana. Però aquelles cançons responien més a una etapa concreta de la meua vida. Després de "Jim", molta gent em va demanar que seguís aquesta línia. I ho vaig fer. Però tampoc és el meu camí, aquest.

—*Maria del Mar Bonet dona una imatge que té una certa temperatura, tant per l'aspecte com pel que canta. Càlid. Però en canvi, transmet una sensació de distanciament, d'isolament voluntari.*

—No ho sé. No ho he analitzat mai. Hi ha moltes opinions sobre això. No em quedo amb cap. Les escolto totes amb molt de gust. Jo mateixa no tinc la sensació ni d'acostament o de calidesa ni d'aïllament. El fet és que quan canto amb públic el que intento, sí, és acostar-me a la gent a través de la música perquè de fet, sense la gent no hi hauria recital possible.

—*Tu cantes a casa, a la dutxa?*

—A la dutxa, no, però a casa sí que canto. Això de cantar a la dutxa...

—*És a l'únic lloc on tothom s'hi veu amb cor.*

—Sí, és clar. Jo, és que he de cantar a casa, he de provar coses. I és igual que em sentin.

—*Qui o què t'agradaria cantar que encara no ho hagis fet?*

—De fet he anat cantant sempre el que he volgut. Van sortint coses noves i vas interessant-te per elles.

—*No en tens cap, de pendent?*

—No d'aquesta mena de coses no. En tinc moltes, de coses pendents, però d'altra mena.

—*A banda de la teva, quina mena de música escoltes?*

—M'agrada tota la música perquè considero que tots els estils musicals t'ensenyen alguna cosa.

—*Avui què és el que has escoltat o què escoltaràs?*

—Un cantant napolità que m'interessa molt.

—*Encara pintes i dibuixes, entre cançó i cançó?*

—Sí, encara ho faig.

—*Tens pensat fer-ne alguna cosa com vas fer fa uns anys amb un llibre que va publicar Empúries?*

—No ho sé, ara m'han demanat una exposició. Però jo necessitaria una sala molt petita per fer-la perquè les meves aquarel·les són molt petites, com una quartilla com a molt. A més, pinto en llibres, i hi escric. No sé si vull arrencar les pintures que tinc juntes en un llibre.

Xènia Bussé